

Møll i husholdninger

Skadedyrdagene 2026

Erik Thomas Gjølme

Fagsjef Skadedyr – SK Oslo
erikthomas.gjolme@anticimex.no

Matmøllbekjempelse i husholdninger

Møll i matvarer:

Tørrfruktsmalmott (tørrfruktmøll)

Melsmalmott (melmøll)

Kakaosmalmott (kakaomøll/tobakksmøll)

Daddelsmalmott (daddelmøll)

Broket kjukemøll (rugmøll)

Kornjukemøll (Kornmøll)

Matmøll

Det er bare larvene som spiser, de voksne skal bare parre seg og legge egg. De voksne lever derfor ikke mange ukene.

Larven spinner et silkespinn over matvarene de spiser på. Angrep av matmøll blir derfor ofte oppdaget av klumper av spinn i melet eller maten.

Generelt om matmøll

- ✓ Ved normal romtemperatur vil utviklingstiden variere fra 2 til 3 måneder. Hele livssyklusen er imidlertid avhengig av to viktige faktorer: temperatur og mattilgang.
- ✓ Matmøll gjennomgår en fullstendig forvandling: egg, larve, puppe og voksent møll. Det er i larvestadiet at matmøllen gjør skade.
- ✓ Flere arter er nevnt innledningsvis, men i vanlige husholdninger ser vi ofte melsmalmott, tørrfruktsmalmott og kakaosmalmott.

Inspeksjon

Vi må finne stedene der larvene lever. Larvene er i maten de spiser på. Undersøk matskapene. Husk også dyrefôr. Kast varer dersom du finner spinn eller larver i disse.

På kjøkken kan smuler og melsøl samle seg bak kjøkkeninnredning over flere år, for så å bli funnet av møll. Sjekk bak eller under kjøkkenskrog dersom man kommer til.

Tiltak ved første besøk

- ✓ Tørrvarer som ikke er angrepet pakkes i plastbokser med lokk (eller i tette plastposer om det er alternativet). Dermed kan man hindre at de smittes, og skulle de allerede være smittet vil det oppdages uten at nye møll fra disse tørrvarene kan smitte andre ting.
- ✓ Melsøl i matskap skrapes og **støvsuges** bort.
- ✓ Tørrvarer man ikke finner angrep i kan fryses for å drepe eventuelle egg (en ukes tid i vanlig fryser).

Tiltak ved første besøk: Feromonfeller

Når matvarer er sjekket, larver fjernet og mat sikret i tette bokser, henges det opp feromonfeller for å se effekten av bekjempelsen.

Dersom man tror at man har funnet larvestedene, fått rengjort disse og all annen tørrmat er pakket i tett plast, avtales nytt besøk om 2 måneder (eggene legges i egnet matkilde hvor også larvene befinner seg).

Oppfølgingsbesøk

Feromonfeller kontrolleres (et par måneder etter første besøk). Fellene tømmes og det legges ut nye feromonkapsler/feller slik at alle feller er tomme og fungerende.

Om første besøket med å fjerne larver var vellykket, skal det nå ikke være mer aktivitet av møll. Fellene bør imidlertid stå noe uker til for å være på den sikre siden.

Dersom det kommer nye møll i fellene etter besøk nummer 2, må nye oppfølgingsbesøk avtales. Da har vi ikke oversett noen larvesteder når det ble rengjort.

Feromonfeller (fangst) løser ikke et møllproblem alene. Larvestedene må fjernes.

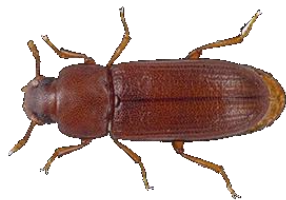
Hva med biller i matvarer?

Det er i utgangspunktet mange arter som kan påtreffes i husholdninger. I motsetning til matmøll, så kan både larver og de voksne billene gjøre skade på matvarene.

Eksempel på dette er ulike typer melbiller. De voksne billene spiser samme mat som larvene; mel, nøtter, tørka frukt, kornblandinger og dyrefôr. Noen eksempler på de små, vanlige billene:

Brunsvart melbille (*Tribolium destructor*)

Kastanjebrun melbille (*Tribolium castaneum*)

Rismelbille (*tribolium confusum*)

Tiltak

- ✓ Det samme her som for matmøll; finn angrepne matvarer og kast disse. Matvarer oppbevares gjerne i tette plastbeholdere eller glasskrukker med tette gummipakninger. Da forhindrer du at eventuelle gjemte insekter sprer seg til nye matvarer.
- ✓ Også her kan en vanlig fryser i hjemmet benyttes for å behandle matvarer man er usikre på. La varene ligge i fryseren et par dager.
- ✓ Mekanisk rengjøring: Støvsug skuffer og skap nøye (spesielt i sprekker og de små hullene til hylleknekter). Kast støvsugerposen når du er ferdig.

Takk for oppmerksomheten!

Erik Thomas Gjølme

Fagsjef Skadedyr – Anticimex Norge AS

erikthomas.gjolme@anticimex.no

